

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar

Ja

**DG Digitalisering &
Overheidsorganisatie**

DGDOO-A&O-Personeelsbeleid
Rijk

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon

[Redacted contact information]

[Redacted contact information]

Datum

10 oktober 2025

Onze referentie

2025-0000591651

Bijlage(n)

Kamerbrief voortgang
banenafpraak 2024

nota

Kamerbrief voortgang banenafpraak 2024

Aanleiding

Jaarlijks wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van de banenafpraak bij de overheid. Voorheen werd dat met twee aparte brieven gedaan, één voor het Rijk en één voor de publieke sectoren. Om de Kamer efficiënt te informeren is gekozen om er nu één brief van te maken. De brief bevat ook de voortgang van de onderwijssectoren en wordt daarom gelijktijdig voor akkoord voorgelegd aan de minister van OCW. Daarnaast wordt een motie inhoudelijk toegelicht die vervolgens door de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal worden afgedaan in een brief over digitalisering. De staatssecretaris wordt daarom ook gelijktijdig separaat om akkoord gevraagd.

Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van de bijgevoegde Kamerbrief aan de Tweede Kamer.

Kern

- In het sociaal akkoord van 2013 hebben het kabinet en sociale partners afgesproken dat ze 125.000 extra banen bij reguliere werkgevers gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Het betreft 100.000 banen in de marktsector en 25.000 banen bij de overheid die vóór 1 januari 2026 gerealiseerd moeten zijn. In de brief wordt de voortgang over het jaar 2024 toegelicht. In 2024 is wederom te zien dat zowel de markt- als overheidssector de doelstelling helaas niet hebben gehaald.
- Er worden wel jaarlijks meer banen gerealiseerd: zo is het realisatiepercentage van het Rijk gestegen van 80% naar 85% en gaat de politie van 54% naar 68%. De meeste sectoren laten een stijging zien in het aantal gerealiseerde banen ten opzichte van het jaar ervoor.
- *Sector Rijk*: het realisatiepercentage van het Rijk is gestegen van 80% in 2023 naar 85% eind 2024. We werken bij het Rijk toe naar een inclusieve organisatie waar we duurzaam werk in een veilig werkklimaat kunnen bieden voor de doelgroep banenafpraak. Eén van de focuspunten is het bevorderen van de kwaliteit en duurzaamheid van de banen om mensen te behouden en doorstroom te stimuleren. De bijlage van de brief bevat een uitgebreide rapportage van het Rijk met cijfers per departement, de trend van de afgelopen zeven jaar en kwalitatieve informatie over de resultaten en bijbehorende inspanningen.

- *Publieke sectoren*: de brief bevat een overzicht van de realisatie van alle overheids- en onderwijssectoren. Er wordt door de sectoren met name gewerkt aan bewustwording en activiteiten om de verschillende werkgevers zo veel mogelijk op weg te helpen. Er is veel verschil te zien tussen sectoren: de gemeenten behalen hun realisatiepercentage, terwijl het onderwijs de realisatie van de banenafspraken als moeilijke opgave ervaart. De ambtelijke en bestuurlijke gesprekken met de sectoren zijn gericht op het volledig benutten van het potentieel en kijken naar wat er nog mogelijk is ondanks de knelpunten.
- *Motie leden Buijsse en De Kort*: deze motie ziet op het inzetten van ervaringsdeskundigheid voor betere digitale toegankelijkheid en voor een inhaalslag om banen te creëren bij het Rijk. De motie is unaniem aangenomen door de Tweede Kamer. In deze brief wordt de motie afgedaan met een toelichting op de twee onderdelen: meer banen creëren en digitale toegankelijkheid. In de volgende verzamelbrief digitalisering van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt dit ook vermeld.

DG Digitalisering & Overheidsorganisatie
DGD00-A&O-Personeelsbeleid
Rijk

Datum
10 oktober 2025

Onze referentie
2025-0000591651

Toelichting

De inleiding van de brief bevat een samenvatting van en toelichting op de inhoud van de brief. Ook wordt ingegaan op de trends die zichtbaar zijn op de arbeidsmarkt, specifiek voor de doelgroep banenafspraken en daarnaast voor de gehele arbeidsmarkt. Zo is bijvoorbeeld te zien dat de mismatch tussen vraag en aanbod niet specifiek is voor deze doelgroep. Dit is in heel Nederland een knelpunt.

Resultaten 2024

Daarna worden de resultaten per sector beschreven. Zowel de kwalitatieve als kwantitatieve informatie is vanuit de sectoren zelf aangeleverd. In het verleden werd een aparte brief opgesteld over de voortgang van het Rijk, om de Kamer echter efficiënter te informeren is ervoor gekozen voortaan één brief op te stellen voor alle overheids- en onderwijssectoren. Om toch extra informatie over het Rijk te verstrekken is een bijlage toegevoegd.

De realisatie per sector is elk jaar erg wisselend, bij de overheids- en onderwijssectoren wordt een grote inspanning geleverd om de werkgevers te stimuleren meer banen te creëren binnen de eigen organisaties. Daar waar mogelijk wordt ook veel samengewerkt tussen de overheid en de marktsector. Veel overheidsorganisaties maken banen mogelijk bij marktwerkgevers door social return on investment (SROI). Deze cijfers tellen niet mee bij de resultaten voor de overheid; in de wet vereenvoudiging banenafspraken wordt het onderscheid tussen de markt- en overheidssector opgeheven waardoor er meer mogelijkheden beschikbaar zullen zijn om die samenwerking te intensiveren zodat het niet meer belangrijk is waar iemand werkt, maar dat iemand werkt. SZW werkt momenteel aan de implementatie van de vernieuwde wet. Het opheffen van het onderscheid tussen markt- en overheidssector (onderdeel van dit wetsvoorstel) is beoogd op 1 juli 2026.

De brief benoemt verder per sector de aanpak en aandachtspunten van het jaar 2024 met een doorkijk naar activiteiten in 2025. Met name opvallend is de realisatie binnen de onderwijssectoren. Zij hebben voornamelijk leerkrachten in

dienst die moeten voldoen aan wettelijke vereisten. Er zijn weinig staffuncties, terwijl juist die functies meer passend te maken zijn voor de doelgroep.

DG Digitalisering & Overheidsorganisatie
DGD00-A&O-Personeelsbeleid
Rijk

Bijlage Rijk

Het Rijk maakt de afgelopen jaren mooie sprongen in de realisatie. In 2024 is zelfs te zien dat er een stijgende lijn is ondanks een sterke afname van het aantal inleenverbanden. Dit past goed in de focus van het Rijk om de kwaliteit van de huidige banen te versterken en meer kansen voor doorstroom te creëren.

In 2024 was ook te zien dat het aantal banen bij uitvoeringsorganisatie Binnenwerk flink is toegenomen. Zij organiseren groepsplaatsingen zodat er in teams gewerkt kan worden aan een opdracht van (een van) de departementen. Dit zijn met name praktische werkzaamheden.

Er wordt ingegaan op de maatregelen die momenteel bij het Rijk worden getroffen: behoud en doorstroom en het onderzoeken van kansrijke domeinen. Aan beide maatregelen wordt hard gewerkt en de samenwerking wordt rijksbreed opgezocht.

Een maatregel die in het verleden was toegezegd en ook is opgestart is de Netwerkorganisatie Social Return. Helaas is het lastig gebleken om hier vanuit de departementen voldoende capaciteit voor vrij te maken. Ten slotte wordt kort benoemd welke stappen er worden gezet in het kader van het VN-verdrag Handicap.

Datum

10 oktober 2025

Onze referentie

2025-0000591651

Context banenafpraak

In het sociaal akkoord van 2013 hebben het kabinet en sociale partners afgesproken dat ze 125.000 extra banen bij reguliere werkgevers gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Het betreft 100.000 banen in de marktsector en 25.000 banen bij de overheid die vóór 1 januari 2026 gerealiseerd moeten zijn. De wet banenafpraak regelt de benodigde ondersteuning voor werkgever en werknemer om een baan bij een reguliere werkgever mogelijk te maken voor deze doelgroep.

Het Rijk heeft in 2024 5.078 fta¹ gerealiseerd waarmee 85% van de doelstelling is behaald. Er is zeker goede voortgang, maar er is nog een forse inhaalslag nodig om te voldoen aan het door de wet gestelde quotum. Er is veel aandacht voor nieuwe maatregelen binnen de gehele overheidssector. Het Rijk werkt langs vier sporen: (1) individuele plaatsingen, (2) groepsplaatsingen, (3) inhuur en (4) social return. In het rijksbrede plan van aanpak banenafpraak van oktober 2023 is afgesproken dat departementen hun focus hernieuwen aan de hand van drie thema's:

- hernieuwde positieve energie en zichtbaar ambassadeurschap voor de banenafpraak;
- inzicht verkrijgen in wat haalbaar is;
- de mogelijkheden centraal stellen in gesprekken (in plaats van onmogelijkheden).

Ieder (onderdeel van elk) departement kent een eigen dynamiek waardoor de concrete aanpak per onderdeel verschilt.

De overige overheids- en onderwijssectoren zijn erg verschillend van elkaar. Zoals eerder benoemd zijn er positieve resultaten te zien, maar wordt de opgave met name binnen het onderwijs als onrealistisch ervaren. De sectoren geven met regelmaat aan dat er onvoldoende mogelijkheden en middelen zijn om grote

¹ Fulltime arbeidsparticipant met een werkweek van 25,5 uur

stappen te maken. Vanuit BZK wordt toch gestimuleerd vanuit mogelijkheden te denken en te doen wat er wel mogelijk is onder andere in periodiek overleg met de dossierhouders uit deze sectoren, en overleg op bestuurlijk niveau. Dit blijven we doen.

Politieke context

De vereenvoudiging van de wet banenafspraken is dit jaar in de Eerste en Tweede Kamer behandeld. De aangepaste wet is op 11 februari door de Tweede Kamer en op 22 april door de Eerste Kamer (als hamerstuk) aangenomen. In de Tweede Kamer werd tijdens het debat wel de zorg geuit dat de overheid te veel op de markt zou leunen als het onderscheid tussen de overheidssector en marktsector op den duur zou worden opgeheven. Met de vereenvoudiging van de wet is echter de verwachting dat er meer mogelijkheden zijn om als overheid meer banen te creëren in samenwerking met de markt. Bovendien is in de nieuwe wet opgenomen dat de overheid de eigen realisatie apart blijft monitoren zodat de Tweede Kamer ook in de toekomst hierover geïnformeerd blijft.

Naast de nieuwe wet was er in de afgelopen kabinetsperiode in debatten geen specifieke aandacht voor de banenafspraken, er zijn vanuit de Kamer geen vragen over gesteld.

**DG Digitalisering &
Overheidsorganisatie**
DGD00-A&O-Personeelsbeleid
Rijk

Datum
10 oktober 2025

Onze referentie
2025-0000591651